

"Hoffnung"
"The crowning experience"

4 Juni 1960 28-01-080

Tysk skuespill og amerikansk film som ideologisk budbringer

Hansen Ark. bl. 5 4/6.60

«Håp» («Hoffnung») er titelen på et skuespill som ble skrevet av en gruvearbeider i Ruhr. Han arbeidet i kullgruvene og hadde aldri tenkt på å skrive noe skuespill. Forbundskansler Adenauer hørte om skuespillet og sendte bud på denne gruvearbeideren fra Ruhr og hans venner. Han ba dem reise til England og Frankrike for å berede veien for hans besøk i disse landene. «Mange av oss tyskere», sa han, «forstår ikke hvor dype sår vi har tilføyd andre nasjoner ved det vi gjorde gjennom en gal ideologi.»

I England var «Hoffnung» som en stormvind. Den vendte opp ned på årgamle fordommer. James Coltart, en ledende personlighet innen engelsk presse og fjernsyn, gikk til inspirert og fryktløs handling for å forberede forbundskansler Adenauers besøk. Adenauers opphold i England ble en triumf.

På Mont Valerien i Frankrike er det et gravmæle over 4500 franske motstandskjempere, som fant døden under okkupasjonen. Gruvearbeiderne fra Ruhr drog til Mont Valerien. De ble ledsaget av hustruen til den general som står i spissen for det franske folks forsvar, og av president de Gaulles niese. Gruvearbeiderne var de første tyskere som kom til dette sted på 15 år. De brakte nyheten om en ide som er sterk nok til å forene nasjoner, splittet ved hat gjennom mannsaldre. De uttrykte sin

sorg over fortiden og sin beslutning om å gi sitt liv for å gjenreise Europa og verden.

I Luxembourg, hvor de tyske gruvearbeidere var regjeringens gjester, sa statsministeren, Pierre Werner: «De moralske og åndelige verdier som ligger til grunn for deres aksjon, er den ideologi som kan redde det kristne Vesten fra dets fiender.»

Da forbundskansler Adenauer kom til Tokio på sitt statsbesøk, ble han på flyplassen hilst velkommen av sine gruvearbeidere fra Ruhr. Han talte på et plenarmøte i den japanske riksdag og hevdet nødvendigheten av en moralsk ideologi som kunne forene øst og vest og besvare Krusjtsjovs trusel om å erobre verden.

Gruvearbeiderne kom til Japan etter innbydelse fra Japans statsminister og andre ledende menn i landet, og de var regjeringens gjester under hele sitt seks ukers besøk. Et spesielt tog ble stilt til deres disposisjon av guvernør Sogo i De japanske statsbaner.

En film som har vakt stor oppmerksomhet er den helaftens fargefilmen «The crowning experience» — «Livets høydepunkt». (Den forteller om en amerikansk farget lærerinne som fikk realisert sin drøm om et college for fargede der hun bodde, og hun ble selv siden medlem av den amerikanske regjeringens undervisningsråd. Den ideologiske utnyttelse av rasespørsmålet blir belyst i filmen.)

Arthur Baker, som i 21 år har vært sjef for Times' parlamentsstab, taler om denne filmens «ubeskriverlige skjønnhet. Dens budskap er så dypt at en må se den om igjen og om igjen, og enda om igjen. Den har et svar til alle nasjonenes lengsel og bitrøhet».

Da Spyros Skouras, president for 20th Century Fox, så denne filmen, utbrøt han: «Fantastisk! Fantastisk! Fantastisk! Denne filmen må gå til hver eneste kinematograf verden rundt!» S. S. Vasan, president for Den indiske filmføderasjon, sa: «Helt vidunderlig! Dere har vist meg, ikke bare hvordan man skal lage en film, men hvordan man skal leve et liv.»

Dr. Azikiwe, som er en leder-skikkelse blant 35 millioner i Nigeria, sier om filmen at den taktfullt og fint angriper de former for sosial ulikhet som har frambrakt falske ideologier blant mennesker, og gir et bestemt løfte om helbredelse.

Ansvarlige hvite og sorte ledere i Sør-Afrika har uttrykt ønske om at regjeringen og hele landet skal se «The crowning experience». De sier at filmen inneholder den hemmelighet som alene kan lege rasesplittelsen som river Sør-Afrika opp, skiller det fra andre land og undergraver dets økonomiske liv.

I en tale sier den kjente amerikaner dr. Frank Buchman bl. a.:

I løpet av et langt liv, som har ført meg til alle deler av verden og brakt meg i forbindelse med alle slags mennesker, har jeg aldri sett en større hunger og et større håp enn vi finner i dag. Menneskeheten må velge den sunne fornufts vei, eller uunngåelig drive mot selv-mord.

Den irske statsmann dr. P. J. Little skriver i en artikkel i Dublin-avisen «Sunday Press»: «Det trengs ikke mer enn at det kalde krig blir opphetet til kokepunktet i 10 sekunder, så kan sivilisasjonen bli blåst over i evigheten. Det er ikke bomber, men ideer som vil komme til å bestemme hvem som skal vinne i ideologienes kamp — den som avgjør hvor lang tid vi har igjen å leve, og avgjør om våre barn i det hele tatt skal få vokse opp.»